

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

Warszawa, 28 stycznia 2013

L. dz. 039/KRIA/2013/w

Sz. P.

Małgorzata Krasnodębska-Tomkiel

Prezes

**Urzędu Ochrony Konkurencji i
Konsumentów**

Pl. Powstańców Warszawy 1

00-950 Warszawa

Znak: DPR 022/2012

Działając w imieniu i na rzecz Krajowej Rady Izby Architektów RP w Warszawie w odpowiedzi na przedłożony projekt zmiany ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej jako: „Ustawa”) oraz o zmianie niektórych innych ustaw z dnia 21 listopada 2012 r. (dalej jako: „projekt”) przedstawiam następujące uwagi do przedmiotowego projektu:

Krajowa Rada Izby Architektów RP postuluje wyeliminowanie wprowadzonego art. 6a Ustawy, w którym mowa o odpowiedzialności osoby zarządzającej za naruszenie zakazu określonego w art. 6 Ustawy ust. 1-6, tj. dotyczącego zawierania porozumień, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności na:

- 1) ustalaniu, bezpośrednio lub pośrednio, cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów;
- 2) ograniczaniu lub kontrolowaniu produkcji lub zbytu oraz postępu technicznego lub inwestycji;
- 3) podziale rynków zbytu lub zakupu;
- 4) stosowaniu w podobnych umowach z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednorodnych warunków umów, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji;
- 5) uzależnianiu zawarcia umowy od przyjęcia lub spełnienia przez drugą stronę innego świadczenia niemającego rzeczowego ani zwyczajowego związku z przedmiotem umowy;
- 6) ograniczaniu dostępu do rynku lub eliminowaniu z rynku przedsiębiorców nieobjętych porozumieniem.

Wprowadzenie art. 6a Ustawy zgodnie, z którym wskazanej powyżej odpowiedzialności będzie podlegać zarówno przedsiębiorca jak i osoba zarządzająca, która w ramach sprawowania swojej funkcji choćby nieumyślnie dopuściła przez swoje zachowanie lub zaniechanie, w tym również poprzez niedopełnienie obowiązków w zakresie nadzoru, do naruszenia przez przedsiębiorcę w/w zakazu, skutkującego powstaniem lub funkcjonowaniem zakazanego porozumienia nie może znaleźć aprobaty Krajowej Rady Izby Architektów RP.

Podnieść należy, iż zgodnie z projektem do przedmiotowej Ustawy za osobę zarządzającą rozumie się zarówno osobę wchodzącą w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy (m.in. członków zarządu spółek) jak i osobę pełniącą funkcję kierowniczą (art. 4 pkt 23 Ustawy). W świetle przywołanej definicji podkreślić należy, iż zawieranie przez przedsiębiorców porozumień ograniczających konkurencję ma na celu przyniesienie wymiernych zysków wyłącznie przedsiębiorcom biorącym udział w przedmiotowym przedsięwzięciu. Osoby wchodzące bowiem w skład organu przedsiębiorcy, a tym bardziej osoby pełniące funkcje kierownicze z tytułu powyższych czynności nie otrzymują zysków. Podejmowane przez przedsiębiorców działania mające na celu ograniczenie konkurencji, czy też jej wyeliminowanie nie przynoszą korzyści bądź też innych skutków dla osób zarządzających, tym samym nieusprawiedliwione jest przerzucanie na te osoby odpowiedzialności za naruszenie Ustawy przez przedsiębiorcę.

Rezultatem wprowadzenia powyższej regulacji będzie ponadto obciążenie karami pieniężnymi zarówno przedsiębiorcy jak i osoby zarządzającej, która chociażby nieumyślnie doprowadziło do naruszenia zakazu określonego w art. 6 pkt 1-6 Ustawy. Tym samym może dojść do sytuacji, w której z tytułu tego samego działania zostanie nałożona dwukrotnie kara pieniężna: jedna na przedsiębiorcę, druga natomiast na osobę zarządzającą. Podnieść także należy, iż częstokroć podejmowane przez przedsiębiorcę działania nie są jedynie przejawem wyrażonej woli jednej osoby, ale są konsekwencją wypracowanym planów założeń i podjętych decyzji przez szeroki krąg osób. W takich okoliczność niezwykle trudne będzie wskazanie konkretnej osoby ponoszącej odpowiedzialność za zastosowaną praktykę ograniczającą konkurencję. W efekcie może dochodzić do sytuacji, w których niekoniecznie osoby *stricte* odpowiedzialne za dane działanie lub zaniechanie zostaną obarczone odpowiedzialnością za naruszenie art. 6 pkt 1-6 Ustawy i niesłusznie zostanie na nich nałożona kara pieniężna.

Zdaniem Krajowej Rady Izby Architektów RP powyższa regulacja ma na celu jedynie zwiększenie dochodów budżetu państwa, a nie poprawę warunków wolnej i nieograniczonej konkurencji. Z powyższych względów zaproponowany art. 6a Ustawy nie może się ostać.

Przedmiotowy projekt Ustawy zakłada jednocześnie wydłużenie terminów postępowania wyjaśniającego. Obecne brzmienie art. 48 Ustawy zakłada, iż postępowanie wyjaśniające prowadzone przed Prezesem Urzędu Konkurencji i Konsumentów nie może trwać dłużej niż 30 dni, a w sprawach szczególnie skomplikowanych – nie dłużej niż 60 dni od dnia jego wszczęcia. W przypadku wprowadzenie zmian do przedmiotowej Ustawy terminy te zostały wydłużone odpowiednio do 4 miesięcy, a w sprawach szczególnie skomplikowanych do 5 miesięcy. Jednocześnie projekt zakłada wydłużenie terminu w jakim powinno zakończyć się postępowanie w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy przedsiębiorców z 2 miesięcy do 4 miesięcy, a w sprawach szczególnie skomplikowanych z 3 miesięcy do 5 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (art. 104 Ustawy).

Zdaniem Krajowej Rady Izby Architektów proponowane czterokrotne przedłużenie terminów do przeprowadzenia i zakończenia postępowania wyjaśniającego niesie ryzyko braku niezwłoczności w załatwianiu spraw, o której mowa w art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. Nr 30, poz. 168 z

późn. zm.). Należy mieć na uwadze, iż działanie bez zbędnej zwłoki, o którym mowa w art. 35 § 1, to zakaz nieuzasadnionego przetrzymywania spraw bez nadawania im biegu oraz obowiązek prowadzenia postępowania bez niepotrzebnych zahamowań i przewlekłości w postępowaniu (*Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, pod red. B. Adamiak, J. Borkowskiego, Legalis 2012). W oparciu o powyższe należy stwierdzić, iż przedłużenie terminów prowadzenia postępowania wyjaśniającego może doprowadzić do sytuacji, w której z uwagi na odległy termin załatwienia spraw, będą one „odkładane na później”, przetrzymywane bez nadania im biegu i tym samym nierozpoznawane bez zbędnej zwłoki.

Mając na uwadze wskazane powyżej okoliczności postuluje się dwukrotne, a nie jak obecnie czterokrotne przedłużenie terminów prowadzenia postępowania wyjaśniającego, tj. z 30 dni do 60 dni, a w sprawach skomplikowanych z 60 dni do 2 miesięcy, tak jak uczyniono to w przypadku postępowania w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Proponowane wprowadzenie art. 106a Ustawy w zakresie w jakim mowa o prawie Prezesa Urzędu Konkurencji i Konsumentów do nałożenia w drodze decyzji na osobę zarządzającą, która w ramach sprawowania swojej funkcji dopuściła, choćby nieumyślnie do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu określonego w art. 6 pkt 1-6 Ustawy, kary pieniężnej do wysokości 500.000 euro, również nie zyskuje aprobaty Krajowej Rady Izby Architektów RP i nie może się ostać.

Podkreślić należy, co już po części podniesiono w niniejszym piśmie, że niejednokrotnie trudno będzie ustalić, która z osób fizycznych ponosi odpowiedzialność za naruszenie przez przedsiębiorcę przepisów Ustawy. Wobec niemożności ustalenia osoby ponoszącej tę odpowiedzialność, Krajowa Rada Izby Architektów RP obawia się, iż odpowiedzialność ta zostanie przerzucona na osoby wchodzące w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy. Tym samym osoby te niesłusznie mogą zostać obarczone nieswoimi działaniami bądź zaniechaniami, a w konsekwencji zostanie na nich nałożona kara pieniężna. Sama wysokość kary jest także rażąco wysoka. Należy mieć na uwadze, że definicja osoby zarządzającej zakłada, iż jest to zarówno osoba wchodząca w skład organu zarządzającego, jak i osoba pełniąca funkcje kierownicze. O ile przychody osób wchodzących w skład organu zarządzającego będą jeszcze w stanie pokryć nałożoną karę pieniężną, o tyle przychody otrzymywane przez osoby zajmujące stanowisko kierownicze

już niekoniecznie. Istotne jest, iż przesłanki ewentualnej wypłacalności osoby zarządzającej w proponowanym art. 111 Ustawy, w którym mowa m. in. o okolicznościach łagodzących przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej nie zostały uwzględnione. Tym samym w sytuacji, gdy nałożona kara pieniężna może nieść za sobą ryzyko bezskuteczności ewentualnej egzekucji nie będzie spełniała ona zarówno zamiaru jak i celu jej nałożenia. Ustawa przewiduje jedynie możliwość odroczenia uiszczenia nałożonej kary pieniężnej albo rozłożenie jej na raty ze względu na ważny interes wnioskodawcy (art. 113 Ustawy), jednak nie przewiduje możliwości umorzenia kary pieniężnej ze względu na ważny interes wnioskodawcy, czy też ze względu na interes publiczny.

Nadto podkreślenia wymaga fakt, iż w związku z proponowanymi zmianami istnieje ryzyko zapłaty kary pieniężnej z tytułu naruszenia jednego i tego samego zakazu art. 6 ust. 1-6 Ustawy zarówno przez przedsiębiorcę jak i osobę zarządzającą. Co prawda art. 106a ust. 3 zakłada brak możliwości nałożenia kary pieniężnej za to samo naruszenie art. 6 pkt 1-6 Ustawy, ale wyłącznie w sytuacji, gdy przedsiębiorca i osoba zarządzająca to jeden i ten sam podmiot. Powyższe nie dotyczy natomiast sytuacji odmiennej, tj. gdy osoba jest jedynie zatrudniona w ramach stosunku pracy lub innego stosunku prawnego u danego przedsiębiorcy.

Mając na uwadze przywołane powyżej okoliczności wnoszę o uwzględnienie wskazanych uwag do projektu zmiany ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Z poważaniem

Wojciech Gęsiak, Architekt IARP

Prezes Krajowej Rady